

Likkutei Sichos

Volume 18 | Bamidbar | Sicha 2 Source Sheet

א.

1. במדבר ג': י"ד-ט"ז

וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי לֵאמֹר: פְּקֹד אֶת-בְּנֵי לְוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כְּלִזְכָּר מִבְּנֵי-חֹדֶשׁ וּמַעַלָּה תִּפְקְדֵם: וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה עַל-פִּי ה' כְּאֲשֶׁר צִוָּה:

Bamidbar 3:14-16

Hashem spoke to Moshe in the wilderness of Sinai, saying: Record the Levites by ancestral house and by clan; record every male among them from the age of one month up. So Moshe recorded them at the command of Hashem, as he was bidden.

2. רש"י על במדבר ג': ט"ו

מבן חדש ומעלה . משׁיצא מקלל נפלים הוא נמנה לקרא שומר משמרת הקדוש; א"ר יהודה ברבי שלום למוד הוא אותו השבט להיות נמנה מן הבטון, שנאמר "אשר ילדה אתה ללוי במצרים" (במדבר כ"ו: ג"ט), — עם פניסתה בפתח מצרים ילדה אותה ונמנית בשבעים נפש, שקשאתה מונה חשבונם לא תמצאם אלא שבעים חסר אחד, והיא השלימה את המנין (תנחומא):

Rashi on Bamidbar 3:15

מבן חדש ומעלה [NUMBER THE CHILDREN OF LEVI ... EVERY MALE] FROM A MONTH OLD AND ONWARDS — As soon as it passed the age of a non-viable child (a full month was regarded as the utmost time such a child can live) it can be counted to come under the term “keeper of the holy charge”. — R. Judah the son of R. Shalom said: It is quite the usual thing with this tribe to be included in a census from their very birth, for it is said, (Bamidbar XXVI 59) “[And the name of Amram’s wife was Yocheved, the daughter of Levi], whom her mother bore to Levi in Egypt” — which is explained to mean that she bore her just as she entered the gates of the border-city of Egypt and yet she is counted among the seventy souls which came down with Jacob into Egypt (cf. Bereishis 46:27 and Rashi thereon), because if you count their number (as set forth in Bereishis 46:8—27) you will find that they were one short of seventy, and it was she whose name is not mentioned there who made up the number seventy.

3. במדבר א':ב-ג'

שאו את־ראש כל־עדת בני־ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל־זכר לגלגלתם: מבן עשרים שנה ומעלה כל־יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן:

Bamidbar 1:2-3

Take a census of the whole Israelite community by the clans of its ancestral houses, listing the names, every male, head by head. You and Aaron shall record them by their groups, from the age of twenty years up, all those in Israel who are able to bear arms.

4. רש"י על במדבר א':ג'

כל יצא צבא. מגיד שאין יוצא בצבא פחות מבן עשרים:

Rashi on Bamidbar 1:3

כל יצא צבא [FROM TWENTY YEARS OLD AND UPWARDS] **all who are fit to go out to the army:**— This informs [us] that no one went out to the army below the age of twenty.

5. ויקרא כ"ז:ב-ו'

דבר אל־בני ישראל ואמרת אל־הם איש כי יפלא נדר בערקה נפשת לה': והיה ערקה הזכר מבן עשרים שנה ועד בן־ששים שנה והיה ערקה חמשים שקל כסף בשקל הקדש... ואם מבן־חדש ועד בן־חמש שנים והיה ערקה הזכר חמשה שקלים כסף ולנקבה ערקה שלשת שקלים כסף:

Vayikra 27:2-6

Speak to the Israelite people and say to them: When anyone explicitly vows to Hashem the equivalent for a human being, the following scale shall apply: If it is a male from twenty to sixty years of age, the equivalent is fifty shekels of silver by the sanctuary weight... If the age is from one month to five years, the equivalent for a male is five shekels of silver, and the equivalent for a female is three shekels of silver.

6. ויקרא כ"ב:כ"ו-כ"ז

וידבר ה' אל־משה לאמר: שור או־כשב או־עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה':

Vayikra 22:26-27

Hashem spoke to Moshe, saying: When an ox or a sheep or a goat is born, it shall stay seven days with its mother, and from the eighth day on it shall be acceptable as an offering by fire to Hashem.

ב.

7. במדבר ג' מ'

וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל־בְּכֹר זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־חֹדֶשׁ וּמַעְלָה וְשָׂא אֶת מִסְפָּר שְׁמֵתָם:

רש"י: פקד כל בכר זכר מבן חדש ומעלה . משׁיץא מקלל ספק נפלים:

Bamidbar 3:40

Hashem said to Moshe: Record every first-born male of the Israelite people from the age of one month up, and make a list of their names.

Rashi: NUMBER ALL THE FIRSTBORN OF THE MALES [OF THE CHILDREN OF ISRAEL] FROM A MONTH OLD AND UPWARDS — as soon as he (the firstborn) has passed the age when it might possibly prove non-viable.

8. במדבר ג' ה'-י'

וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: הַקִּרְבֵּ אֶת־מִטֵּה לְוִי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל הַפָּקֶד וְשָׂרְתוּ אֹתוֹ: וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרְתוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כָּל־הַעֲדָה לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן: וְנִתְּתָה אֶת־הַלְוִיִּם לְאֹהֶלן וּלְבְנֵיו נְתוּנִים וְנִתּוּנִים הֵמָּה לֹּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאֶת־אֹהֶלן וְאֶת־בְּנֵיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־קִהְנֹתָם וְהִזָּר הַקִּרְבֵּ יוֹמָת:

Bamidbar 3:5-10

Hashem spoke to Moshe, saying: Advance the tribe of Levi and place them in attendance upon Aaron the priest to serve him. They shall perform duties for him and for the whole community before the Tent of Meeting, doing the work of the Tabernacle. They shall take charge of all the furnishings of the Tent of Meeting—a duty on behalf of the Israelites—doing the work of the Tabernacle. You shall assign the Levites to Aaron and to his sons: they are formally assigned to him from among the Israelites. You shall make Aaron and his sons responsible for observing their priestly duties; and any outsider who encroaches shall be put to death.

9. במדבר ג' ל"ב

וַיִּנְשֵׂא נְשִׂיאֵי הַלְוִי אֶלְעָזָר בֶּן־אֹהֶלן הַכֹּהֵן פְּקִידֵי שְׁמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ:

רש"י: ונשיא נשיאי הלוי. מְמַנֶּה עַל כָּלָם, וְעַל מֵה הִיא נְשִׂאוֹתוֹ — פְּקִידַת שְׁמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת — עַל יְדוֹ הִיא פְּקִידַת כָּלָם:

Bamidbar 3:32

The head chieftain of the Levites was Eleazar son of Aaron the priest, in charge of those attending to the duties of the sanctuary.

Rashi: THE PRINCE OVER THE PRINCES OF THE LEVITES — i.e. he was appointed over all of them. And in regard to what was his oversight? פְּקִידַת שְׁמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת THE OVERSIGHT OF THEM THAT KEEP THE CHARGE [OF THE SANCTUARY] — i.e. by him was the appointment of all of these.

10. במדבר א':מ"ט

אך את-מטה לוי לא תפקד ואת-ראשם לא תשא בתוך בני ישראל:

רש"י: אך את מטה לוי לא תפקד . כדאי הוא לגיון של מלך להיות נמנה לבדו (תנחומא); ד"א, צפה הקב"ה שעתידה לעמד גזרה על כל הנמנין מן עשרים שנה ומעלה שימותו במדבר, אמר אל יהיו אלו בכלל, לפי שהם שלי, שלא טעו בעגל:

Bamidbar 1:49

Only the tribe of Levi you shall not number, and you shall not reckon their sum among the children of Israel.

RASHI: ONLY THOU SHALT NOT NUMBER THE TRIBE OF LEVI — The legion of the King is worthy to be numbered by itself (cf. Midrash Tanchuma, Bamidbar 15). — Another explanation is: The Holy One, blessed be He, foresaw that a decree would once be made against all those that had been numbered from twenty years and upwards, viz., that they should die in the wilderness (Bamidbar 14:29). He therefore said: Let these (the Levites) not be included amongst those now counted, in which case they must die, because they are Mine, since they did not sin by worshipping the golden calf.

ג.

11. במדבר ג':א-י"ג

וידבר ה' אל-משה לאמר: ואני הנה לקחתי את-הלואים מתוך בני ישראל תחת כל-בכור פטר רחם מבני ישראל והיו לי הלואים: כי לי כל-בכור ביום הפתי כל-בכור בארץ מצרים הקדשתי לי כל-בכור בישראל מאדם עד-בהמה לי והיו אני ה':

Bamidbar 3:11-13

Hashem spoke to Moshe, saying: I hereby take the Levites from among the Israelites in place of all the first-born, the first issue of the womb among the Israelites: the Levites shall be Mine. For every first-born is Mine: at the time that I smote every first-born in the land of Egypt, I consecrated every first-born in Israel, man and beast, to Myself, to be Mine, Hashem's.

12. במדבר ג':מ'-מ"א

ויאמר ה' אל-משה פקד כל-בכר זכר לבני ישראל מן-חדש ומעלה ושא את מספר שמתם: ולקחת את-הלואים לי אני ה' תחת כל-בכר בבני ישראל ואת בהמת הלואים תחת כל-בכור בבהמת בני ישראל:

Bamidbar 3:40-41

Hashem said to Moshe: Record every first-born male of the Israelite people from the age of one month up, and make a list of their names; and take the Levites for Me, Hashem, in place of every first-born among the Israelite people, and the cattle of the Levites in place of every first-born among the cattle of the Israelites.

ה.

13. מדרש תנחומא, במדבר ט"ז:

רבי יהודה בר שלום אמר, למוד הוא השבט הזה להיות הקדוש ברוך הוא מונה אותו בכל מקום עד שהן קטנים. מנין, שבשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא ליעקב שיגיד למצרים, אותה שעה ספר יעקב ובניו ונמצאו כלם ששים וששה, שנאמר: כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה ששים ושש (בראשית מו, כו), ושני בניו של יוסף ויוסף, הרי שבעים חסר אחת. והוא אומר, כל הנפש לבית

יעקב הבאה מצרימה שבועים (שם פסוק כז).

13. Midrash Tanchuma, Bamidbar 16:1

R. Judah bar Shalom said, “The Holy One, blessed be He, is accustomed to numbering [the children of] this tribe in every case while they are young. How is it shown? When the Holy One, blessed be He, told Jacob to go down to Egypt, at that time he numbered Israel and his children; and all of them were found [to number] sixty-six, as stated (in Gen. 46:26), “And all the souls of the House of Jacob that came that came to Egypt... were sixty-six.” [In addition were] Joseph's two sons, plus Joseph, for a total of seventy minus one. But it says (in vs. 27), “all the souls of the House of Jacob, which came to Egypt, were seventy.”

14. סוטה י"ב א'

וא"ר חמא בר' חנינא זו יוכבד שהורתה בדרך ולידתה בין החומות שנאמר (במדבר כו, נט) אשר ילדה אותה ללוי במצרים.

Sotah 12a

Yocheved's age is established based on a tradition concerning the number of the descendants of Jacob who came to Egypt, as follows: While the verse states that Leah had thirty-three descendants (Bereishis 46:15), only thirty-two were enumerated. This was explained as **Rabbi Hama, son of Rabbi Hanina, says:** The “daughter of Levi” is **Yocheved, whose conception was on the road**, as the family of Jacob descended to Egypt, **and she was born between the walls**, i.e., in Egypt, **as it is stated:** “And the name of Amram's wife was Yocheved, the daughter of Levi, **who was born to Levi in Egypt**” (Bamidbar 26:59).

15. בראשית מ"ז ח'-כ"ז

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בלך יעקב ראובן... אלה א בנני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו כל-גפוש בניו ובנותיו שלשים ושלש... בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן: ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה-לו אסנת בת-פוטו פרה כהן אן את-מנשה ואת-אפרים... כל-הגפוש הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירלו מלבד נשי בני-יעקב כל-גפוש שלשים ושלש: ובני יוסף אשר-ילד-לו במצרים גפוש שנים כל-הגפוש לבית-יעקב הבאה מצרימה שבועים:

Bereishis 46:8-27

These are the names of the Israelites, Jacob and his descendants, who came to Egypt. Jacob's first-born Reuben... Those were the sons whom Leah bore to Jacob in Paddan-aram, in addition to his daughter Dinah. Persons in all, male and female: 33... The sons of Jacob's wife Rachel were Joseph and Benjamin. To Joseph were born in the land of Egypt Manasseh and Ephraim, whom Asenath daughter of Poti-phaera priest of On bore to him... All the persons belonging to Jacob who came to Egypt—his own issue, aside from the wives of Jacob's sons—all these persons numbered 66. And Joseph's sons who were born to him in Egypt were two in number. Thus the total of Jacob's household who came to Egypt was seventy persons.

16. רש"י על בראשית מ"ז ט"ו

שלשים ושלש . ובפרטן אי אתה מוצא אלא שלשים ושנים, אלא זו יוכבד שנוולדה בין החומות בכניסתן לעיר, שנאמר אשר ילדה אתה ללוי במצרים – לדתה במצרים ואין הורתה במצרים:

16. Rashi on Bereishis 46:15

THIRTY THREE — But in the enumeration above you will find only thirty-two. The one whose name is omitted is Yocheved who was born “between the walls” just as they entered the border city, as it is said (Bamidbar 26:59) “Yocheved, the daughter of Levi, whom her mother bore to Levi in Egypt — she was born in Egypt, but she was not conceived in Egypt (Bava Batra 123).

.1

17. במדבר כ"ו:נ"ט

וְשֵׁם אִשְׁתְּ עַמְרָם יוֹלְכֵד בֵּת־לֵוִי אֲשֶׁר יָלְדָה אֶתְּהָ לְלֵוִי בְּמִצְרַיִם וְתֵלֵד לְעַמְרָם אֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וְאֶת מֵרִים אֲחֵיהֶם:

Bamidbar 26:59

The name of Amram’s wife was Yocheved daughter of Levi, who was born to Levi in Egypt; she bore to Amram Aaron and Moshe and their sister Miriam.

18. במדבר כ"ו:נ"ט

וְשֵׁם אִשְׁתְּ עַמְרָם יוֹלְכֵד בֵּת־לֵוִי אֲשֶׁר יָלְדָה אֶתְּהָ לְלֵוִי בְּמִצְרַיִם וְתֵלֵד לְעַמְרָם אֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וְאֶת מֵרִים אֲחֵיהֶם:

רש"י: אשר ילדה אתה ללוי במצרים . לדה במצרים ואין הורחה במצרים, כשנכנסו לתוך החומה ילדה, והיא השלימה מנין שבועים, שהרי בפרטן אי אתה מוצא אלא נשים ותשע:

Bamidbar 26:59

The name of Amram’s wife was Yocheved daughter of Levi, who was born to Levi in Egypt; she bore to Amram Aaron and Moshe and their sister Miriam.

RASHI: **WHOM HER MOTHER BORE TO LEVI IN EGYPT** — she was born in Egypt but was not conceived in Egypt; when they came “between the walls” (within the confines of Egypt), she gave birth to her, and she (Yocheved) made up the number of seventy; because in the enumeration of them (Bereishis 46:8—27) you will find only sixty-nine.

.2

19. רש"י על במדבר ג'י"ב

ואני הנה לקחתי . ואני מהיכן זכיתי בהן - מתוך בני ישראל . שיהיו ישראל שוכרין אותן לשרות שלי? ע"י הבכורות זכיתי בהם ולקחתיים תמורתם. לפי שהיתה העבודה בבכורות, וכשחטאו בעגל נפסלו, והלויים שלא עבדו ע"ז נבחרו תחתיהם:

Rashi on Bamidbar 3:12

AND I, BEHOLD I HAVE TAKEN [THE LEVITES FROM AMONG THE CHILDREN OF ISRAEL] — This means: And I — whence do “I” claim the right on them from among the children of Israel, that the Israelites should have to hire them (cf. Rashi on v. 8) for My service? It is through the firstborn — to whom I surely have a title — that I have a claim on them (the Levites) and so I take them in their (the firstborns’) stead. For originally the service (the priestly functions) was performed by the firstborn, but when they (the Israelites and among them their firstborn too) sinned by worshipping the golden calf they became disqualified, and the Levites who had not worshipped the idol were chosen in their stead.

20. תלמוד ירושלמי ראש השנה פ"א ה"א

ו כתיב (מלכים א ב' י"א) והימים אשר מלך דוד על כל ישראל ארבעים שנה וגו' וכתוב (שמואל ב ה' ה') בחברון מלך על יהודה שבע שנים וששה חדשים וירושלם מלך וגו' בכלל חסירים ובפרט יתירים... א"ר יודן בי ר' שלום כתיב (מלכים א י"א ט"ז) כי ששת חדשים ישב שם יואב וכל ישראל אמר לו הקב"ה אני אמרתי לך (דברים ב' ה') אל תתגרו בם וביקשת להתגרות בם חייך שאינן נימנין לך.

Jerusalem Talmud Rosh Hashanah Chapter 1, Halacha 1

(Question:) The Pasuk states (Melachim 1, 2, 11), "The days that David reigned over all of Israel were 40 years etc.", And the Pasuk states (Shmuel 2, 5, 5), "In Hebron he ruled over Yehudah for 7 years and 6 months and in Yerushalayim he ruled [33 years]...?"

Answer #1: When the 1st Pasuk speaks generally, it says 40 years. The 2nd Pasuk is more specific and says 40 years and 6 months...

...R. Yudan bei R. Shalom answers: The Pasuk states (Melachim 1, 11, 16), "For 6 months Yoav and all of Yisrael stayed there (until he had cut off every male in Edom)". The Holy One said to him - I said to you (Devarim 2, 5), "Do not provoke them (the nation of Edom)" and you wished to provoke them (by attacking and destroying them). Therefore, this time will not be counted for you.

י"א.

21. משנה נדרים ג' י"א

קוֹנָם שְׂאִינִי נְהַנֶּה לְבָנֵי נַח, מִתֵּר בְּיִשְׂרָאֵל וְאִסּוּר בְּאַמּוֹת הָעוֹלָם. שְׂאִינִי נְהַנֶּה לְזָרַע אַבְרָהָם, אִסּוּר בְּיִשְׂרָאֵל וּמִתֵּר בְּאַמּוֹת הָעוֹלָם...

Mishnah Nedarim 3:11

If one says: The property of the **descendants of Noah is *konam*** for me, and for **that** reason **I will not benefit** from it, he is **permitted** to derive benefit from a Jew but **prohibited** from deriving benefit from the **nations of the world**. If one says: The property of the **offspring of Avraham** is forbidden to me, and for **that** reason **I will not benefit** from it, **he is prohibited** from deriving benefit from a Jew but **permitted** to derive benefit from the **nations of the world**.

22. תלמוד ירושלמי נדרים ג:ח

ואין ישמעאל בכלל זרעו של אברהם. (בראשית כח) כי ביצחק יקרא לך זרע. ואין עשו בכלל זרע יצחק. א"ר יודן בר שלום ביצחק במקצת יצחק. ר' הונא אמר ב"ת תרי בן שהוא עתיד לנחול שני עולמות העולם הזה והעולם הבא.

Jerusalem Talmud Nedarim 3:8

Question: (Why in the above case is it permitted to derive benefit from all gentiles?) Is not Yishmael included in 'the seed of Avraham'?!

Answer: [Indeed, he is not, as we see that the verse states (Bereishis 28) -] "for in Isaac will be called your seed."

Question: Is Esav not included in the seed of Yitzchak?!

R. Yudan bar Shalom answers: [Indeed, he is not -] the above verse states: **in** Isaac, i.e. but not all of Isaac...

י"ב.

23. במדבר א':נ"ג

והלויים יחנו סביב למשכן העדת ולא יהיה קוצף על-עדת בני ישראל ושמרו הלויים את-משמרת משכן העדות:

Bamidbar 1:53

The Levites, however, shall camp around the Tabernacle of the Pact, that wrath may not strike the Israelite community; the Levites shall stand guard around the Tabernacle of the Pact.

י"ד.

24. שמואל ב כ':י"ט

אנכי שלמי אמוני ישראל אתה מבקש להמית עיר ואם בישראל למה תבלע נחלת יהוה:

II Samuel 20:19

I am one of those who seek the welfare of the faithful in Israel. But you seek to bring death upon a mother city in Israel! Why should you destroy Hashem's possession?"